

ומפרשין: ממואי, כיצד נלמד דין זה ממשנתנו? מדרתני במשנתנו: "שלחם היה וسلح שביעית היה", הרי משמע: טעם מהשנתנו? שהנכירות מקודשות בפירות שקידשן

ב. פשוטות דברי הגמרא איננו מטעם מחלוקת וכן כתוב ב"חדושי רבי שמואל" שם גם בשיטת רש"י, וראה "אבני מלואים" כח יג], אלא שהיא מקנה לו את החפות כדי שיקדש בו. אלא שהעירו האחرونים האיך יכול היה להקנות לו את החפות, והרי קיימת לנו: גזול ולא נתיאשו הבעלים שנייהם [הגולן והנגולן] אין יכולם להקדיש [ובפנותו הוא הדין להקנות], זה לפי שאינו שלו, וזה [הנגולן] לפי שאינו ברשותו, [וכמובן גם כאן בהמשך הסוגיא]?! והוא כוחו מזה האחرونים, האם כי אין יכול הנגול להקנות את החפות לאחר, מכל מקום יכול הוא להקנות את החפות לגולן עצמו, [ראה בכל זה בדברי האחرونים שהובאו ב"קהלות יעקב"] שם, ובדבריהם שהובאו בסימן הניל' ב"חדושי רבי שמואל"].

ובכיוור דין זה כתוב ב"חדושי רבי שמואל" שם אותן ב שני ביאורים:

האחד: לא נפקע כחו של המקנה להקנות דבר שאינו ברשותו, אלא כשאין הדבר ברשותו ואף לא ברשות הקונה, אבל לא נפקע כחו של המקנה להקנות במקום שהוא על כל פנים ברשות הקונה.

השני [וכתו בשם ה"שער יש"ר" שער ז פרק יב]: כחו של המקנה להקנות נפקע בין לגביה הקנה למי שהוא הדבר ברשותו ובין למי שהדבר לא יהיה ברשותו, אלא שהגולן עצמו יכול להקנותו, משום שככל קניין יכול להיעשות הэн על יד המקנה והן על ידי הקונה, וכשהחפות ביד הגולן קונה הוא מצד קניינו ללא המקנה; [ומה שדוקא הגולן יכול להקנותו ולא אחר, ראה מה שכותב שם, ובמה שכתו על דבריו המוציאים לאור בהגთם].

דקבילהiah אחילתיה"; והאחרונים עמדו על לשונו של רש"י, כי לכורה אין שירן כאן לשון "מחילה" שהרי צריכה היא להקנות לו את החפות שהואolla.

ויש שפירושו [ראה "זכר יצחק" סימן עא, ו"קהלות יעקב" הנדר"ח סימן כא ד"ה ויסוד] על פי יסוד שכתו אחرونיהם, שמכל קניini הגולן להקנות את החפות כשיתבטל חיוב "זה שיב את הגולן", וכך ביארו האחرونים את המבוואר בגמרה בכבא קמא_so_a [ראה גם ב"קובץ שיעורים" שם], שהגולן קונה בשינוי מעשה ממש שנאמר: "זה שיב את הגולן אשר גזול" אם כי שגוזל יחויר ואם לאו דמים בעלמא בעי לשולמי, הרי שאם כי אין הפסוק אומר שהגולן קונה את החפות הגולן, אלא שאינו חייב להשיבו, מכל מקום קונה אותו הגולן, והיינו ממש היסוד הנזכר; וזה הוא שכוחו רש"י, שהאהשה מוחלת למקdash את חיוב ההשבה, ושוב מילא נקנה החפות לגולן ממש קניini הגוללה שלו.

וב"קהלות יעקב" שם, וב"חדושי רבי שמואל" סימן י אות ח הקשו על עיקר סברא זו, כי בפנותו נראה, שבסבירה זו נחלקו האמוראים בסנהדרין עבר א, דרב סבר שגולן המחויב מיתה בשעת גזילתו קנה את החפות, ופשוטות טומו הוא ממש שמודין "אם ליה בדורבה מניה" נפטר מהיוב השבה, ומילא נקנה לו החפות; ומאחר שלא קיימת לנו כרב, אם כן נדחית סברא זו, וואף שבסוגייתנו רב הוא בעל המিירא, הרי בהמשך הסוגיא מבוואר בגמרה דבמקומות דשרין הרי היא מקודשת בגולן דידה]; וראה תוספת דברים בזה ב"קהלות יעקב" שם ד"ה אולם קשה.